

This is a self-archived version of the original publication.

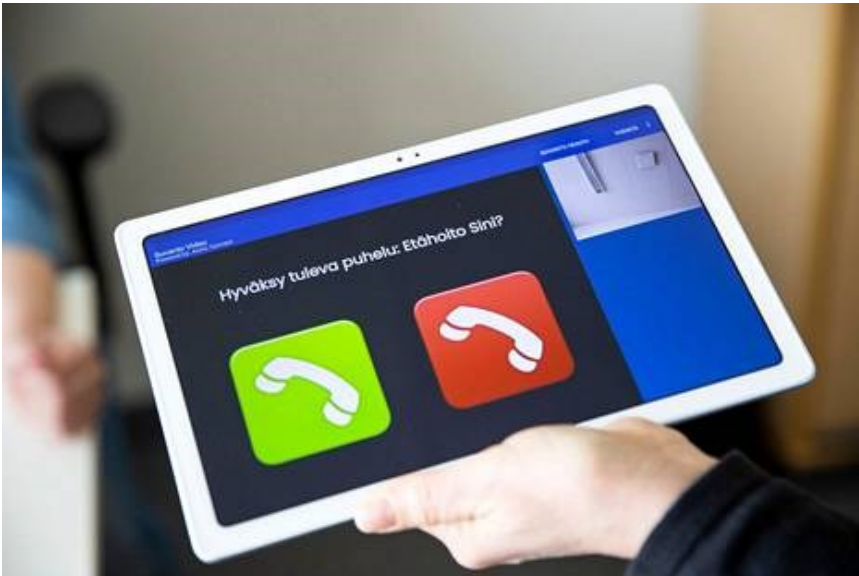
The self-archived version is a publisher's pdf of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Teeri, S., Mikkola, T., Komulainen, M., Hoffrén-Mikkola, M. & Eloranta, S. 2022. Ratkaisuja kotihoidon haasteisiin etsitään etäkotihoitosta – johtajilla on vastuu digitaalisessa muutoksessa. Satakunnan Kansa, Lukijalta 10.9.2022.

All material supplied via Turku UAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

Ratkaisuja kotihoidon haasteisiin etsitään etäkotihoitosta – johtajilla on vastuu digitaalisessa muutoksessa

Digitaaliset palvelut yleistyvät myös kotihoidossa. Arkistokuva on satakuntalaisesta Satakati-hankeesta, jossa tuetaan digitaalisesti kotona asuvia ikääntyneitä. KUVA: JOONAS SALLI / ARKISTO

10.9. 17:45

Kotihoidon haasteena on asiakasmäärien ja palvelutarpeen kasvu sekä samanaikainen työvoimapula. Työntekijä joutuu tasapainoilemaan säästöjen, normien ja asiakkaan tarpeiden välillä. Asiakkaiden saama apu ei kata heidän arjen palvelutarpeitaan.

Työntekijöiden kokemaa riittämättömyyden tunne on yksi suurimmista kotihoitotyön haasteista aiheuttaen työntekijöille eettistä kuormaa. Kotihoitoon liittyvät huolenaiheet näkyvät myös valtakunnallisen Vanheneminen ja sosiaalinen hyvinvointi -tutkimushankkeen tuloksissa. Niiden mukaan vähemmistö 65–84-vuotiaista suomalaisista luottaa siihen, että saa tarvittaessa kotiin hoivapalveluja.

Haasteiden ratkaisemiseksi tarvitaan uusia toimintatapoja, monenlaisia palveluja ja teknologisia ratkaisuja tukemaan ja täydentämään toisiaan. Kehitystyö edellyttää yhteistyötä yli sektori- ja ammattirajojen, toimivaa tiimityötä ja hyvää johtamista. Utta tapaa tehdä kotihoitotyötä ei voi syntyä, ellei ole aikaa ja tilaa kehittämislle.

DIGITEKNOLOGIAN mahdollisuuksia on jo hyödynnetty kotihoidossa, erityisesti etäkotihoitomuodossa. Etäkotihoito on vakiintunut osaksi palvelurakennetta, täydentäen ja monipuolistaen palvelutarjontaa. Se on muuttanut työn sisältöä ja työssä tarvittavia valmiuksia.

Digitaalisessa työskentelyssä korostuvat ongelmanratkaisu-, yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot sekä paineen ja epävarmuuden sietokyky. Uusien

teknologioiden on todettu sulautuvan käyttöön palveluorganisaatioissa, jos niiden vaikutukset ihmisten väliseen viestintään, vuorovaikutukseen, luottamussuhteisiin, työprosesseihin ja työn kuormittavuuteen ovat positiivisia.

JOHTAJILLA on ratkaiseva vastuu digitaalisessa muutoksessa. Muutos edellyttää uusien työprosessien hyväksyntää, toimeenpanoa ja sitoutumista niiden käyttöön. Tiedetään, että digitalisaation käyttöönotto vaatii onnistunutta muutosjohtamista ja henkilöstön osaamisen päivittämistä sekä myönteistä suhtautumista uutta kohtaan.

Työntekijät voidaan sivuuttaa kehittämisvoimavarana muutoksissa ja järjestelmien käyttöönotossa. Henkilöstön osallisuus ja vaikuttamismahdollisuudet ovat kuitenkin merkittävästi yhteydessä työntekijöiden kokemaan työhyvinvointiin. Kollegiaalinen ja organisatorinen tuki ovat keskeisiä tekijöitä positiivisten kokemusten rakentamisessa. Positiiviset kokemukset puolestaan vaikuttavat työntekijöiden asenteisiin ja motivaatioon työn muutokseen sopeutumisessa.

KOTIHOIDON etähoidon vaikutuksia henkilöstön työhyvinvointiin ja etähoidon johtamista tutkitaan parhaillaan Työsuojelurahaston rahoittamassa valtakunnallisessa tutkimushankkeessa. Satakunnan ammattikorkeakoulun lisäksi hankkeen toteuttajina ovat Metropolian, Seinäjoen ja Turun ammattikorkeakoulut.

Jokaisella ammattikorkeakoululla on oma työelämäkumppani, jonka kotihoidon työntekijät ovat tutkimuksen kohteina. Alustavien tulosten mukaan etäkotihoidolla ja muutoksilla työtavoissa on ollut positiivisia vaikutuksia työntekijöiden työhyvinvointiin.

Sari Teeri

yliopettaja TtT, Satakunnan ammattikorkeakoulu

Tuula Mikkola

yliopettaja, VTT, hankkeen projektipäällikkö, Metropolia ammattikorkeakoulu

Marjatta Komulainen

lehtori, väitöstutkija, VTM, MBA, Metropolia ammattikorkeakoulu

Merja Hoffrén-Mikkola

yliopettaja, LitT, Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Sini Eloranta

yliopettaja TtT, dosentti, Turun ammattikorkeakoulu